

نعمت خدا

شرح زندگانی فقیه عالی قدر و محدث بزرگوار

علامه سید نعمت اله جزایری قدس سره

اثر

سید محمد تقی حکیم

سرشناسه: حکیم جزایری، سید محمد تقی، ۱۳۰۵
عنوان و نام پدیدآور: نعمت خدا: شرح زندگانی فقیه عالی قدر و
محدث
بزرگوار علامه سید نعمت‌اله جزایری قدس سره/ اثر سید محمد تقی
حکیم.
مشخصات نشر: تهران: تهران: فیض کاشانی، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۱۴۰ ص

شابک: ۱۰۰۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۹۶۴-۴۰۳-۲۳۷-۰۰

موضوع: مجاهدات و علما - سرگذشتنامه -

شماره کتابشناسی ملی: ۴۳۳۱۸۱۵

نعمت خدا

مؤلف: سید محمد تقی حکیم چاپ: اول ۱۳۹۵

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد صحافی: محمد

حروفچینی: سیمیاریان لته گرافی: موعود

ناشر: فیض کاشانی

حقوق چاپ محفوظ و مخصوص مؤلف می‌باشد

آدرس: تهران، خیابان انقلاب، پیچ شمیران، خیابان صفی علیشاه - از چهار راه

هدایت، پلاک ۱۱۴ و ۱۱۶

تلفن: ۷۷۵۲۳۰۰۹ و ۷۷۵۲۸۷۹۳ و ۷۷۵۳۵۶۱۲

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۰۳-۲۳۷-۰۰

قیمت ۷۵۰۰ تومان

فهرست

موضوع	صفحه
پیشگفتار	۱۳
بخش اول	
زندگی علامه جزایری به قلم خودش	۱۵
تراژدی و کودکی	۱۷
تعلیم و تحصیل	۱۸
موهای سیاه و بخت	۱۹
مردی به عمامه بزرگ	۲۰
در جستجوی درس	۲۰
هجوم پشه ها	۲۱
گاومیش ها	۲۱
مصالح کشی و عملگی	۲۲
ماهی کهنه	۲۳
پوست خربزه	۲۴
شب های مهتاب	۲۴
فرار	۲۵
پدرم دست بردار نبود	۲۶
مدرسه منصوریه	۲۷
گوشمالی	۲۸

موضوع	صفحه
بی پولی	۲۸
تازدیک صبح مطالعه می کردم و می نوشتم	۲۹
خوراکم نا مرتب بود	۳۰
از بس مطالعه کردم، چشمانم ضعیف شد	۳۰
تروء به تألیف	۳۱
استاد من	۳۱
استاد بدی	۳۱
برای فوت کس را تعطیل مکنید	۳۲
تنبيه	۳۳
دشمن کتاب	۳۴
گرسنگی در ایام تحصیل	۳۵
گردش	۳۶
ازدواج	۳۷
بار دیگر راهی شیراز شدم	۳۸
به سوی اصفهان	۳۸
در محضر علامه مجلسی	۳۹
شفا خواهی از انمه در عراق	۳۹
زن ریش دار	۴۰
دزدان	۴۱

موضوع	صفحه
سید گیر شدیم	۴۲
شفای چشم	۴۴
در نجف	۴۵
نگین متبرک	۴۵
کشتی به گل نشست	۴۶
آب فرات	۴۸
شرح تہذیب	۴۹
جنگ	۵۰
آوارگان جنگ	
احسان سید علی خان مشایخ حاکم هویزه	۵۱
احترام و پذیرایی سادات مرعشی در شوستر	۵۲
شاگردانم در دهشت	۵۳
محمد زمان خان و دعای عرفه	۵۳
ناراحتی در راه اصفهان	۵۴
بیماری شدید	۵۵
مرگ برادرم	۵۶
به سوی مشهد	۵۷
زیارت و بازگشت از مشهد	۵۷
اقامت در شوستر	۵۷

موضوع	صفحه
بلا و آزمایش	۵۸
سخت ترین مصیبت ها	۵۸
تالیفات	۶۱
بخش دوم	
مطلب مربوط به علامه جزایری که در بخش اول نیامده و به سبب نویسنده از منابع مختلف گردآوری شده است	۶۳
نسب علامه جزایری	۶۴
خاندان جزایری	۶۵
پایگاه	۶۶
تقاضای سید علی خان شمشع حاکم هویزه از علامه جزایری برای اقامت در هویزه	۶۶
تقاضای اهالی شوشتر از علامه جزایری برای اقامت در شوشتر	۶۷
استقبال مردم شوشتر	۶۸
شروع خدمت	۶۸
اخلاق سید جزایری	۶۹
تأثیر	۶۹
شرع و مذهب	۷۰
مناصب	۷۰
جستجو	۷۱

موضوع	صفحه
اساتید	۷۱
شاگردان	۷۲
نوشتارها	۷۳
صاحب نظر	۷۴
حواشی، توضیحات و تصحیح کتب	۷۵
بعضی از تألیفات	۷۶
سایر مؤلفات	۷۸
مرام علاء جزائری	۸۲
اخباریین	۸۳
اصولیین	۸۴
نظر علامه جزائری	۸۴
اجازات	۸۷
فرزندان	۸۹
تجلیل دانشمندان از علامه جزائری	۹۰
بخش سوم	
نکات جالب علمی، اجتماعی و اخلاقی که نویسنده از مصنفات علامه جزائری انتخاب و به فارسی ترجمه کرده است	۹۱
تفسیر به رای و حجیت ظواهر کتاب	۹۲
حدیث (کل مولود یولد علی الفطره)	۹۴
معانی روح	۹۸

موضوع	صفحه
حق معلم	۹۹
گرفتاری مال و ثروت	۱۰۰
ارتباط با حکام و سلاطین	۱۰۱
با انصاف و حق پذیر	۱۰۲
حترام استاد	۱۰۳
دینا بد نیست	۱۰۴
بخش چهارم	
شوشتر کجا است؟	۱۱۰
شهر تاریخی شوشتر	۱۱۰
واژه شوشتر	۱۱۱
بعضی از آثار تاریخی شوشتر	۱۱۱
۱- بقعه (براء بن مالک)	۱۱۱
۲- مسجد جامع شوشتر	۱۱۱
سدها و بندهای رود کارون در شوشتر	۱۱۲
سد شادروان	۱۱۳
بند میزان	۱۱۳
نهر داریان	۱۱۴
بند برج عیار	۱۱۵
بند قیر	۱۱۶

موضوع	صفحه
شوستر پس از شکستن بند (برج عیار) و (سد شادروان)	۱۱۶
دیبای شوستر	۱۱۷
شوستر در روزگار پیشین	۱۱۸
(ابن بطوطه) در شوستر	۱۱۸
دانشمندان شوستر	۱۱۹
۱- ملا عبدالله بن مولا محمود شوستری	۱۱۹
۲- قاضی سید نور الله مرعشی شوستری	۱۱۹
۳- ملا علی شریستری	۱۲۰
۴- ملا عبدالله	۱۲۰
۵- آیت الله حاج شیخ جعفر شوستری	۱۲۲
۶- آخوند ملا جعفر سرف الدیر	۱۲۲
۷- آیت الله حاج سید محمد مهدی آل سب	۱۲۲
۸- آیت الله حاج سید محمد حسن آل طیب	۱۲۳
۹- آیت الله حاج سید محمد موسوی جزائری	۱۲۳
۱۰- علامه محقق آیت الله حاج شیخ محمد تقی شی شوستری	۱۲۴
شعرای شوستر	۱۲۴
۱- قاضی سید نور الله مرعشی شوستری	۱۲۴
۲- سید عبد الله جزائری	۱۲۵
۳- بسطامی	۱۲۶

موضوع	صفحه
۴- حلمی	۱۲۶
۵- هدایت الله	۱۲۶
۶- وفائی	۱۲۶
۷- شباب	۱۲۷
نعرانی که به زبان محلی شوشتری شعر گفته اند	
۱- ملا حسن (ملا حسنا)	۱۲۸
۲- محمد باقر حب زاده	۱۲۹
غزل	۱۲۹
عرفای شوشتر	۱۳۰
۱- شیخ محمد سوار	۱۳۰
۲- سهل بن عبدالله شوشتری	۱۳۰
۳- سید شمس الدین گل چشم	۱۳۰
شوشتر در زیر سلطه فرمانروایان	۱۳۱
سالگرد آیت الله حاج سید محمد حسن آل طیب	۱۳۱
فهرست منابع	۱۳۵

الحمد لله الذي جعل مداد العلماء افضل من دماء الشهداء والصلوة والسلام على محمد اشرف الانبياء وعلى آله الائمة النجباء.

علامه جليل، فقيه عالي مقام، محدث پژوهشگر، مرد تقوی و علم، آقا سید نعمت الله جزایری، به سال ۱۰۵۰ هجری قمری در قریه (صباغیه) از جزائر "بصره" تولد یافت^۱ و از پنج سالگی با فراگیری معارف نورانی قرآن، زندگی معنوی خود را آغاز کرد.^۲ سپس جهت تحصیل علم و کمالات، به هویزه، شیراز و اصفهان سفر نمود و در محضر اساتید گرانقدر، همچون فیلسوف جلیل (میرزا ابراهیم) پسر "ملا صدرا"، "شیخ علی هویزی"، "ملا محسن فیض" و "ملا محمد باقر مجوسی"، بهره های علمی فراوان برد^۳ و پس از کسب فنون و دانشهای اسلام، به تدریس و تالیف در اهالی شوشتر، به آن شهر رهسپار گردید و مورد استقبال و توجه مردم آن دیار قرار گرفت ایشان با کوشش بسیار به تبلیغ احکام دین پرداخت، و در مدت کوتاهی مردم آن منطقه را به آئین تشیع متوجه و آشنا ساخت و بنا گردان و مبلغانی تربیت نمود.^۴

در همه این احوال و نقل و انتقال، اتصال خدادوندی شامل حال این سید بزرگوار گردید و با ذهن پاک و سرشار خود، کتاب های مفید متعددی، مانند "شرح التهذیب"، "نهج اللئالی" یا "مدینه الحدیث"، "انوار النعمانیه"، "عقود المرجان"، "سراج اللیب" تالیف و تصنیف کرد و فوائد و نکات علمی بی شمار، ضمن تدریس خود، بر کتب اصول، فقه، حدیث و ادبیات، از خود به یادگار گذاشت^۵ و بنا به

۱ - تحف العالم، ص ۵۴

۲ - تذکره شوشتر ص ۵۷

۳ - تذکره شوشتر ص ۵۷

گفته صاحب "روضات الجنات" در تالیف کتاب "بحار الانوار" به "علامه مجلسی" کمک نمود.^۱

علامه جزایری در سال ۱۱۱۱ به قصد زیارت حضرت "علی بن موسی الرضا(ع)" در مشهد، از شوشتر خارج گردید و پس از زیارت آن حضرت، به سوی شوشتر مراجعت نمود. در بین راه در محلی به نام "جایدر" نزدیک "پل دختر" لرستان، بیمار شد و وفات یافت و در آن جا دفن گردید.^۲ رحمة الله تعالی علیه و رضوانه و مغفرت.

این سید عالی قدر، سر تا سر زندگیش را به تلاش جهت تعلم و تعلیم معارف اسلام، از دو منبع فیض بخش قرآن و سنت گذرانید و در حقیقت سینه باری از یک طلبه مقاوم و یک محقق صبور است که برای دست یابی به مقصود مقدس خویش، با همه مشکلات و موانع، به ستیزه برخاست است.

اینک برای آگاهی از جریان زندگی پر بار و عبرت انگیز این عالم نستوه و آثار علمی وی، این کتاب را از چهار بخش تنظیم نموده و به همه دوستداران فضیلت و ارباب اعمال، تقدیم می دارم.

بخش اول: ترجمه زندگی علامه جزایری به قلم خودش
بخش دوم: مطالبی مربوط به علامه جزایری که در بخش اول نیامده و به وسیله نویسنده از منابع مختلف گردآوری شده است.
بخش سوم: نکات جالب علمی، اجتماعی و اخلاقی که نویسنده از مصنفات علامه جزایری انتخاب و به فارسی ترجمه کرده است. ضمناً خوانندگان ارجمند توجه داشته باشند که منظور از علامه جزایری و سید جزایری در این کتاب، آقای سید نعمت الله جزایری است. مطالب کتاب، برای خوانندگان عزیز آموزنده و برای نسل انقلابی ما سرمشق باشد.

۱ - روضات الجنات ج ۸ ص ۱۵۱

۲ - شجرة طيبة ص ۵۷